

**MATERIAŁ INSTRUKTAŻOWY
DLA ZESPOŁÓW INTERDYSCYPLINARNYCH WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
DOTYCZĄCY ZASTOSOWANIA
„ODSTĄPIENIA OD DALSZYCH DZIAŁAŃ”**

I. WSTĘP.

Zadaniem Wojewody, określonym zarówno w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej jak i Rządowym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030, jest m.in. opracowywanie materiałów instruktażowych, zaleceń i procedur postępowania interwencyjnego w sytuacjach kryzysowych związanych z przemocą domową dla osób realizujących te zadania.

Niniejszy materiał ma na celu dostarczenie grupom diagnostyczno-pomocowym, odpowiedzialnym za dokonywanie diagnoz i ocen sytuacji w związku ze zgłoszonymi podejrzeniami wystąpienia przemocy domowej, wskazówek na temat prawidłowego zastosowania przepisu art. 9b ust. 15 ww. ustawy, tj. odstąpienia od dalszych działań.

II. PODSTAWA PRAWNA „ODSTĄPIENIA OD DALSZYCH DZIAŁAŃ”.

Odstąpienie od dalszych działań zostało wskazane w art. 9b ust. 15 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Zgodnie z ww. przepisem grupa diagnostyczno-pomocowa odstępuje od dalszych działań w przypadku niepotwierdzenia informacji o stosowaniu przemocy domowej.

III. ZASTOSOWANIE „ODSTĄPIENIA OD DALSZYCH DZIAŁAŃ”.

W art. 9a ust. 10 ww. ustawy wskazany został cel, dla realizacji którego grupa diagnostyczno-pomocowa jest powoływana. Jest nim dokonanie diagnozy, ocena sytuacji oraz realizacja przewidzianych w przepisach ww. ustawy zadań dla grup diagnostyczno-pomocowych. W pierwszej kolejności zadaniem grupy diagnostyczno-pomocowej jest zweryfikowanie zgłoszenia podejrzenia wystąpienia przemocy domowej. Jeśli zatem do zespołu interdyscyplinarnego wpływa zgłoszenie podejrzenia wystąpienia przemocy domowej, a zarazem nie wszczęto procedury „Niebieskie Karty” i nie przekazano do zespołu interdyscyplinarnego formularza „Niebieska Karta - A, zespół niezwłocznie, nie później niż w terminie 3 dni od dnia otrzymania zgłoszenia, ma obowiązek powołać grupę diagnostyczno-pomocową. Zadaniem grupy jest dokonanie weryfikacji zgłoszenia

i wstępnego ustalenia, czy w danym przypadku mamy do czynienia z przemocą domową. Rekomenduje się, aby działania były podejmowane bez zbędnej zwłoki, tj. aby zespół interdyscyplinarny przekazał zgłoszenie grupie diagnostyczno-pomocowej nie później niż w terminie 3 dni roboczych od dnia jego otrzymania, a pierwsze posiedzenie grupy odbyło się nie później niż w terminie 5 dni roboczych od dnia otrzymania przez nią zgłoszenia. Jeżeli na etapie diagnozy i oceny sytuacji przekazane informacje nie zostaną potwierdzone, wówczas grupa diagnostyczno-pomocowa, na podstawie art. 9b ust. 15 ww. ustawy, odstępuje od dalszych działań i co do zasady jest to jedyna sytuacja prawna do zastosowania tego przepisu. Tym samym nie ma możliwości odstąpienia od dalszych działań w przypadkach, gdy został wypełniony formularz „Niebieska Karta - A” i tym samym została wszczęta procedura „Niebieskie Karty”.

Wyjątek:

Dopuszcza się odstąpienie od dalszych działań po wypełnieniu formularza „Niebieska Karta - A”, ale tylko w sytuacjach, gdy informacje zawarte w formularzu nie spełniają kryteriów ustawowych, np.:

- w formularzu jako osobę stosującą przemoc domową wskazano małoletniego, co jest niezgodne z definicją osoby stosującej przemoc domową określoną w art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, zgodnie z którą przez osobę stosującą przemoc domową należy rozumieć pełnoletniego, który dopuszcza się przemocy domowej wobec osób doznających przemocy domowej,
- zdarzenie opisane w formularzu nie wpisuje się w pojęcia określone w art. 2 ust. 1 ww. ustawy, np. dotyczy konfliktu sąsiedzkiego.

W takich sytuacjach grupa diagnostyczno-pomocowa wyłącznie na pierwszym posiedzeniu, które zgodnie z § 8 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”, powinno odbyć się niezwłocznie, nie później niż w terminie 5 dni roboczych od dnia otrzymania formularza, może odstąpić od dalszych działań.

Ważne:

W przypadku odstąpienia od dalszych działań w oparciu o art. 9b ust. 15 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, grupa diagnostyczno-pomocowa nie prowadzi działań monitorujących.

IV. UDOKUMENTOWANIE „ODSTĄPIENIA OD DALSZYCH DZIAŁAŃ”.

Zgodnie z art. 9b ust. 15 ww. ustawy, grupa diagnostyczno-pomocowa odstępując od dalszych działań dokumentuje to w formie pisemnej i elektronicznej.

W § 19 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” doprecyzowano, że powyższa czynność wymaga udokumentowania w formie protokołu, który powinien zawierać:

- „1) dane dotyczące osób, wobec których były realizowane działania;
- 2) datę rozpoczęcia procedury oraz datę odstąpienia od dalszych działań;
- 3) skład grupy diagnostyczno-pomocowej;
- 4) opis podjętych działań;
- 5) okoliczności uzasadniające odstąpienie;
- 6) podpisy członków grupy diagnostyczno-pomocowej uczestniczących w posiedzeniu”.

Wskazano ponadto, że „o odstąpieniu od dalszych działań zawiadamia się osobę doznającą przemocy domowej oraz osobę stosującą przemoc domową”.

Odwołując się do prawnej możliwości zastosowania przepisu dotyczącego odstąpienia od dalszych działań, co jest możliwe wyłącznie w sytuacji niepotwierdzenia informacji o stosowaniu przemocy domowej, wątpliwości budzą użyte w § 19 ww. rozporządzenia określenia, tj. „data rozpoczęcia procedury”, „osoba doznająca przemocy domowej” i „osoba stosująca przemoc domową”. Z prawnego punktu widzenia, w sytuacji gdy informacja o stosowaniu przemocy domowej nie znalazła potwierdzenia, niedopuszczalne jest używanie pojęć „osoba doznająca przemocy domowej” i „osoba stosująca przemoc domową”, gdyż ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej w art. 2 pkt 2 i 3 wskazuje wprost, co należy rozumieć pod ww. pojęciami. Do tego jeśli nie został wypełniony formularz „Niebieska Karta - A”, to nie można wskazać daty wszczęcia procedury, do czego zobowiązuje zapis § 19 ust. 2 pkt 2 ww. rozporządzenia.

Wobec powyższego w opracowanym wzorze „Protokołu odstąpienia od dalszych działań na podstawie art. 9b ust. 15 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej” użyto określeń dostosowanych do faktycznego stanu prawnego, tj. określenie „data rozpoczęcia procedury” zastąpiono wyrażeniem „data wpływu zgłoszenia podejrzenia wystąpienia przemocy domowej do Zespołu Interdyscyplinarnego”, a określenia „osoba doznająca przemocy domowej” i „osoba stosująca przemoc domową”, odpowiednio wyrażeniami „osoba wskazana jako osoba doznająca przemocy domowej” i „osoba wskazana jako osoba stosująca przemoc domową”.

Protokół odstąpienia od dalszych działań należy sporządzić w formie pisemnej (papierowej) oraz elektronicznej. Zgodnie z § 19 ust. 3 ww. rozporządzenia, grupa diagnostyczno-pomocowa ma obowiązek przekazać ww. protokół do zespołu interdyscyplinarnego niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni roboczych od dnia sporządzenia.

Rekomenduje się, aby papierowa wersja protokołu została sporządzona w formie dokumentu i opatrzona stosownymi pieczęciami i podpisami w 2 egzemplarzach (1 dla zespołu interdyscyplinarnego i 1 do akt sprawy), a następnie zapisana w formie elektronicznej (np. skanu) i przekazana do zespołu interdyscyplinarnego.

Ważne:

Przed formalnym odstąpieniem od dalszych działań, dokumentację zebraną w ramach diagnozy i oceny sytuacji w związku ze zgłoszonym podejrzeniem przemocy domowej, należy umieścić w aktach danej sprawy. Informacje zawarte w zgromadzonej dokumentacji powinny w wyczerpujący sposób uzasadniać decyzję grupy o odstąpieniu od dalszych działań.

Zatwierdzam

**Z up. Wojewody
Warmińsko-Mazurskiego
Piotr Duda
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej**
/dokument podpisany elektronicznie/

6 czerwca 2025 r.